

Tomaž Horvat
državni svetnik

Številka: 601-01-1/2020/1
Ljubljana, 13. 1. 2020

Gospod
Alojz Kovšca
predsednik Državnega sveta

Zadeva: Vprašanje in pobuda o vključenosti tematike podnebnih sprememb in trajnostnega razvoja v redne vzgojnoizobraževalne programe oz. učne načrte predmetnikov na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja

Na podlagi 66. in 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlagam, da Državni svet podpre in na Vlado naslovi naslednje vprašanje in pobudo:

1. Ali sta tematiki o podnebnih spremembah in trajnostnem razvoju vključeni v redne vzgojnoizobraževalne programe oz. učne načrte predmetnikov na vseh ravneh vzgoje in izobraževanja?

2. V nasprotnem primeru naj prisojne institucije oblikujejo vzgojnizobraževalne programe tako, da bodo predmetniki vključevali tudi vsebine o problematiki podnebnih sprememb in prednostih trajnostnega razvoja.

Obrazložitev:

Dr. Lučka Kajfež Bogataj, slovenska klimatologinja in članica Medvladnega foruma za podnebne spremembe (IPCC), opozarja, da obstaja več definicij podnebne krize. Zanj je najbolj relevantna tista, po kateri do te krize pride, ker se vseh negativnih procesov v naravi ne da več obrniti. »Z znanstvenega vidika smo v podnebni krizi že nekaj časa. Dviga temperature ne moremo več ustaviti, preveč energije se je akumuliralo v oceanih. Razmišljamo lahko le še, kako podnebne spremembe omiliti, da nam ne bi ušle z vajeti.«

Da smo sredi podnebne krize, ni nič novega. V začetku novembra je 11.000 znanstvenikov opozorilo, da bodo klimatske spremembe povzročile nepredstavljivo trpljenje. Jasno je, da se podnebno segrevanje zaostuje in da je vse manj možnosti, da preprečimo dvig povprečne globalne temperature. Nadaljuje se uničevanje naravnih virov.

Slovenija se je zavezala, da do leta 2030 zmanjša izpuste CO₂ za 30 % in doseglja ogljično nevtralnost do leta 2050. Novi znanstveni podatki o podnebnih spremembah razkrivajo poslabšanje razmer. Po podatkih Svetovne meteorološke organizacije (WMO) je stopnja ogljikovega dioksida in drugih plinov, odgovornih za največji delež globalnega segrevanja, lani dosegla nove rekordne ravni. Država mora v središče svojega gospodarskega, okoljskega in drugega razvoja postaviti boj proti podnebnim spremembam.

Če poučevanje o podnebnih spremembah in trajnostni razvoj še ni uvrščen v redni učni načrt osnovnih in srednjih šol predlagam, da bi vse šole morale letno nameniti najmanj 40 ur, približno eno uro na šolski teden, za preučevanje problematike podnebnih sprememb.

Po zgledu Italijanske zakonodaje za otroke, stare od 6 do 11 let, predlagam, da ministrstvo razmišlja o uporabi zgodb iz različnih kultur, ki poudarjajo povezanost z okoljem, v srednji šoli pa bi učni načrt postal bolj tehničen. Srednješolci bi spoznali cilje OZN o trajnostnem razvoju.

Kot navaja agencija UNESCO, ima izobraževanje ključno vlogo v svetovnem odzivu na podnebne spremembe. Ko mladi spoznajo vpliv podnebnih sprememb, so pripravljeni rešiti to vprašanje, spremeniti svoj odnos in vedenje ter se prilagoditi podnebnemu svetu. Mladi hrepenijo, da bi razumeli, kako se znanje lahko uporabi za spodbujanje trajnostnega razvoja, ter po znanstvenem izobraževanju, ki bi jim lahko dalo razumne odgovore, ki so ključni za razumevanje podnebnih sprememb.